

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіваришениа "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувач сам
 різно зазначає, що бажав зворотню свою рукопис на випадок її непоміщен-
 ня та залучити поштову марку на її пересилку.

КАМПАНІЯ "ФРІ ПРЕС" ПРОТИ СТОВ. У.Р.Д.

Читачам "Українських Робітничих Вістей" відомо вже
 про те, що минулого тижня відбувся в Порт Артур, Онт.,
 процес проти заряду Українського Робітничого Дому в Порт
 Вільям, Онт., та що з приводу цього процесу вишнєсхідські
 дивізіони подавали в телеграмах з Порт Артур несповторені
 річі про Стів. У.Р.Д. та про нашу газету.

Та це був лише початок. Виннісхідський капіталістичний
 дивізіон "Фрі Прес" почав проти Стів. У.Р.Д. систе-
 матичну кампанію, стараючись представити Стів. У.Р.Д.
 як страшну революційну організацію. "Фрі Прес" виши-
 сьє на Стів. У.Р.Д. такі дива, від котрих пересічному чоло-
 вікови, необізнаному з справою, волосся може стати
 дубом на голові. Починаючи від поведілка цего тижня, "Фрі
 Прес" містить щодня на першій сторінці велику статтю, в ко-
 трій в найчорнішим світлі представляє Стів. У.Р.Д. На-
 головок цю статтю їде великим чорним друком через цілих
 чотири колонки. Під головним наголовком йдуть менші
 субнаголовки через дві колонки. В цих субнаголовках є
 подана короткі есеї цілої статті. Такі щоденні "реве-
 лійці" є також поміщені на другий день в ранішнім видав-
 ню "Фрі Прес".

"Фрі Прес" каже, що після процесу в Порт Артур вона
 перевела інвестиційну діяльність Стів. У.Р.Д. по цілій
 західній Канаді і друкує матеріал, який зібрала.

Чи "Фрі Прес" має своїх читачів за дітей, ми не зна-
 ємо. В кождім разі навіть дитина не повірить, щоб за один
 день можна було розвідати діяльність такої організації, як
 Стів. У.Р.Д. і то ще по цілій західній Канаді. А "Фрі Прес"
 мала лише один день часу для переведення своєї "інвести-
 гатції". В минулий вівторок, дня 14. грудня, вона помісти-
 ла останню телеграму з Порт Артур з промовою судді Келі
 на закінченню розправи, а в минулий понеділок, дня 17.
 грудня, почала вже містити серію статей про Стів. У.Р.Д.,
 написаних на підставі переведеної нею "інвестиції". Чи
 можна, отже, трактувати серіозно заяву "Фрі Прес", що
 вона перевела інвестиційну діяльність Стів. У.Р.Д. по цілій
 західній Канаді, маючи для цего до розпорядженности лише
 один день, суботу минушого тижня, а як вже порухувати їй
 невідно, то два дні? Ні, цю заяву ніяк серіозно трактувати
 не можна. А пречінь "Фрі Прес" говорять в поважнім то-
 ні, а не на жарти.

Ми не думаємо наводити тут всіх брехонь і пісентинць,
 які вишисє "Фрі Прес" про Стів. У.Р.Д. До цієї справи ми
 вернемо ще пізніше. Тепер хочемо лише заперечити і на-
 шитнувати деякі з вигаданих "Фрі Прес" "факти". І так:
 Брехню є, що Стіваришениа Укр. Роб. Дім є від-
 ділом Робітничої Партії Канади, як не веоди заявили і під-
 черкує "Фрі Прес". Стів. У.Р.Д. є зовсім самостійною ор-
 ганізацією, не політичного характеру, і нічого спільного з
 Р.Н.К. не мало і не має. "Фрі Прес" називає Робітничу
 Партію найчорнішою з червоних організацій в Північній
 Америці і хоче цим "доказати", що й Стів. У.Р.Д. є та-
 кож найчорнішим з червоних. Червонисті Р.Н.К. ми
 не маємо на думці тут заперечувати, однак твердження, що
 Стів. У.Р.Д. є відділом Робітничої Партії — не можна ні-
 якне назвати, як випаром хорої годови.

"Фрі Прес" каже, що пібіто з процесу в Порт
 Артур виявилось,
 що Стів. У.Р.Д. має в західній Канаді около 50 шкіл,
 в яких вчать дорослих і дітей доктрин комунізму і революції,
 що ці школи є в часті удержувані грошми російського
 совітського правительства.

В дальших виданнях "Фрі Прес" каже вже, що Стів.
 У.Р.Д. має по цілій Канаді лише 40 диточих шкіл, в яких
 вчиться принципів комунізму та насильної революції.

Поминувши вже це, що одна заява не годиться з дру-
 гою, скажемо тут, що твердження "Фрі Прес", немовби в ді-
 точих школах при Укр. Роб. Домах вчив хто комунізму чи
 насильної революції є найбільшою брехню, яку лише
 може хто придумати. У диточих школах вчили лише про
 українські читати і писати, а в деяких ще й музику. Поза-
 тим — ніхто нічого іншого дітей не вчить. На це є свід-
 ками родичі дітей, котрі часто не належать навіть до ніякої
 робітничої організації, а навіть є й такі, що ходять до
 церкви.

Щодо совітських грошей на частинне удержування ді-
 тиних шкіл, то це така безосновна клевета, що навіть не
 варта над нею серіозно застановитися. Тут скажемо лише
 те, що Екзекутивний Комітет Стів. У.Р.Д. вислав до "Фрі
 Прес" особний лист, в яким заперечує цю підлу брехню, як
 також і інші її подоби. Як що "Фрі Прес" відмовилася б
 надрукувати той лист, то Екз. Ком. подумав про інші спо-
 соби, щоб заперечити клевету на Стів. У.Р.Д.

Колі шпешмо ці радки (четвер 20. грудня), "Фрі
 Прес" ще не скінчила серії своїх статей про Стів. У.Р.Д.
 і ми побачимо ще більше різних "ревелій". Також, як
 було сказано повше, ми не наводимо всіх брехонь "Фрі
 Прес", що появилися дотепер. Ми навели лише деякі важ-
 ніші з них.

Тут додамо лише те, що всі свої "ревелії" "Фрі
 Прес" опирає переважно на звіті з ІV. З'їзду Стів. У.Р.Д.,
 який то зїзд вона називає "тайним", аби представити Стів.
 У.Р.Д. як якусь заговорницьку організацію. Тимчасом про-
 грама з'їзду була друкована через цілий місяць на сторін-
 ках "Укр. Роб. Вістей", кождому членови Стів. У.Р.Д. мож-
 на було бути присутнім на зїзді, а також короткий звіт з
 з'їзду був поміщений на сторінках "Укр. Роб. Вістей", а пов-
 ний звіт, через брак місця в газеті, був надрукований особ-
 но і розісланий всім членам Стів. У.Р.Д.

Кожний знає, що редактор "Фрі Прес" не вмів читати
 по українськи. Отже звіт з з'їзду переложив для "Фрі

Прес" хтось з Українців. А хто може бути тим хтось, не
 важко догадатися. Відомо-ж, що підчас розправи в Порт
 Артур послугувався також звіт з ІV. З'їзду Стів. У.Р.Д.
 Розуміється, що цей звіт мусів там бути переданий на
 англійську мову. А адвокати Довлерови, що заступає
 оскаржуваних на розправі в Порт Артур, помагав з Винні-
 пегу один славний український адвокат. Отже, як був зро-
 блений переклад для розправи, то чому не можна було ви-
 слати одної копії і для "Фрі Прес"?

І так оказується, що напад "Фрі Прес" на Стів. У.Р.
 Д. оперті на брехнях і вигадках, робляться при допоміж-
 сь славної "нашої" "патріотичної" інтелігенції. Пару років
 тому назад лише такі загорілий-шовіністи, як ліберальний
 посол з Ст. Клементі Рос, робили серед українських фар-
 мерів "революцію", а інші самі українські інтелігенти по-
 магали робити "революцію" серед українських робітників
 в Канаді.

Тиніся, українські робітники і фермери, що діяли-
 ся таких славних "народних діячів"...

ЛИСТ НАЗАРУКА ДО ПЕТРУШЕВИЧА.

(Відпис.)

(Продовження.)

Суспільність тут і в краю, не одержуючи навіть від мужів
 довіри вісток про це, що Уряд сповняє свої приречення, по-
 чала що раз більше приглядатися господарі Уряду під ко-
 жним оглядом і виступати проти нас що раз більше з закидами
 в роді таких: "чому в такім важнім місті, як Париж, провадять
 агенди молодий і недосвідчений син Президента, хоч там мігби
 лучше працювати н. пр. д-р Т. Галіп?" Що було відповідати
 на такі закиди особливо Буквиціям, яких у Канаді багато?
 Супроти таких і інших закидів, як також супроти політичної
 ситуації вже в грудні 1922 цілком ясно, вислав я дня 4. січня
 1923 лист до Вл. П. Президента, в котрім написав, що треба
 зараз змінити всі місця за кордоном, бо річ ясна, що прийдє
 час, коли ніяких фондів Уряд відси не одержить і що час той
 недалекий.

Ніякі перестороги не помагали. Прийшла політична ка-
 тастрофа.

Можна було сподіватися, що Вл. П. Президент під впли-
 вом той катастрофи подбають бодай про порозуміння з одною
 групою суспільности або бодай з групою членів Національної
 Ради за кордоном. Тим часом і це не сталося. Або 20. липня
 1923 одержали ми лист від Закордонної Групи Укр. Нац. Ради
 з дня 4. липня 1923 з підписами п.п. Льва Левіцького, Антона
 Крушельницького й д-ра Марітчака, котрим повідомляється,
 що Група Нац. Ради, хоч відбуває свої засідання, не дістала
 досі ніякого впливу на справу Уряду за винком одного пред-
 ставника в Лівідайційній Комісії і "коли тепер Уряд перетво-
 рюється, Закордонна Група не має на це ані впливу, ані навіть
 інформації". Рівночасно повідомляють нас, що Укр. Нац. Рада
 в краю ледви, чи буде тепер при голосі.

Що за непослідовність Уряду! Коли Група Нац. Ради при-
 звано делегата, то чомуж уже не повідомляти той Групи про
 перебіг реконструкції? Цей і так агонія, а при конанні вже
 ніхто не робить таких річей. Не робить закидів Вл. П. Пре-
 зидентів з політичної невідачі на міжнародній арені, бо
 галицька справа була погребана вже тоді, коли в найприкрішій
 для Львова хвилі допущено тому місту поживу; вже тоді чужі
 побачили, що-тоді рахуватися з народом, який має такий
 добродушний провід. Там уже був корінь не тільки нашої
 стратегічної, але й пізньої дипломатичної невідачі. Але робо-
 луд закид з того, що не притовляється собі навіть гарного від-
 ходу і смерті. Се мене проваляє.

Так поступає Уряд, хоч іще 21. мая 1923 найбільша партія
 краю, з котрої вишли і Вл. П. Президент, недвозначно по-
 кинула Уряд і придала на адресу п. проф. Боберського письмо
 з дати Львів, 7. червня 1923, яким представництво здержалося
 з висилкою грошей Урядові аж до одержання дальшого пись-
 ма у тій справі. Підписали цю опілію др. Охримович, голова
 трудової партії, а за секретаря п. Ф. Федорців. З кінем липня
 одержав я письмо укр. рад. партії з дати: Бад Навгайм, 4. ли-
 пня 1923, писане д-ром Бачинським в порозуміння з д-ром
 Макухом, головою рад. партії, в котрім сказано між иншим
 так: "наша партія стоїть на становищі, що Уряд ЗМНР. пере-
 став існуючий і тому призначених фондів не можна передавати
 през. Петрушевичові". Радикальна партія стоїть на стано-
 вищі, що можливі тих грошей ужити на оснований інформа-
 ційного бюра-загранного, якого склад залежавби від порозу-
 міння партій і закордонних чинників.

Повідомляють мене також з кругів моєї партії, що ледви
 удалося здержати кампанію проти Уряду в "Громадським Го-
 лосі", а то з огляду на те, що Уряд скінчив своє життя і
 розуміється з огляду на те, що один з членів партії вистояв
 при нім до кінця. Тим членом єсь я, котрий втернів у Га-
 ллицькій Уряді далеко більше прикритости, ніж при Уряді Над-
 дніприньці.

Мимо того не стоїть представництво на становищі відмо-
 вити Вл. П. Президентові грошей, а це з двох причин: 1. Ізза
 зобов'язань загняених Вл. П. Президентом у часі, коли
 Вл. П. Президент представляв іще волю народу в край. 2. Ізза
 уникнення деморалізації, якб могла тут за морем виникнути
 з внесення на верх непорозуміннь між П. Президентом і краєм
 у грошевої справі. Тому заявляю оцим, що війисую ці аргу-
 менти ще раз обом партіям у край, аби вони в справі грошей
 прийшли до якогось порозуміння з Вл. П. Президентом. Без
 подогоди порозуміння з краєм не може представництво ви-
 слати гроші.

Інтрига д-ра Костя Левіцького сильно причинилася до
 того, що можність вислати грошей завожджена.

Відповідальність за висилку грошей не може понести
 представництво, лише край. Бо хто саме з нас має брати
 відповідальність за висилку грошей? Кожний юрист, перегля-
 нувши акти, скаже, що не може цього зробити ні проф. Бо-
 берський, ні я, та що Вл. П. Президент не мають уже дум
 відповідати за фонди.

Так виглядає формальний бік справи. Але як край зго-
 диться на відвождження той справи, тоді представництво за-
 раз вишле гроші. Раджу Вл. П. Президентові написати зараз
 відповідні листи до краю, розуміється в тоні суверена, тіль-
 ки з аргументами, бо інакше край обстоюватиме висилку всіх
 грошей йому, а волю Вл. П. Президента шановано тільки так
 довго, як довго край стоїть за Вами. Президент, що вишлов
 з волі якоїсь організації, мусить рахуватися з людьми, бо це
 робить навіть абсолютний монарх, коли де хоче пропастися.
 Подивіться, що сталося з Писудським, який мав успіх в своїм
 ділі. А Вл. П. Президент, не маючи успіху, зовсім не дбає
 про порозуміння з ніякою групою і ніколи не дбає. Добре
 було б і з Волинні дістати повноважень, однак вистарчать га-
 ллицькі.

(Кінець буде.)

ЖИТТЯ В СУЧАСНІЙ НІМЕЧЧИНІ.

(Стаття для "У.Р.В." з Європи.)

Німеччина в руках 7-ох генералів. — Спекуляція буржуазії. —
 "Картопляні діри". — Винищування лісів і садів. — Велика
 смертність дітей. — Упадок школи. — Трупи голодних. — Не-
 булада рослуста. — Кроваві розправи з голодними і безробіт-
 ними. — Жалі соціалізадрників. — Буржуазна Німеччина копає.

В цей час, Німеччина пере-
 дана в руки 7-ох генералів. Сім
 військових диктаторів панують
 над сімома військовими округами.
 Всі вони безпощадно за-
 дивають кровю протести голо-
 дного пролетаріату, що до-
 ведений буржуазною політи-
 кою не тільки до страшного зу-
 боїння, але просто до маре-
 ва голоду.

Буде серед робітництва і
 середньої верстви населення не-
 булада. Буржуазія живе пере-
 важно з грошевих спекуляцій на
 біржах. Американський до-
 ляр став барометром настрою
 і цілого життя Німеччини. Ку-
 диб не зайти, всі оживлено за-
 ворять про курс долара. Доля-
 рами спекулюють не тільки на
 біржах, але і по вулицях. А до-
 ляр що кілька годин то підно-
 ситься, то паде. Все для спе-
 куляції.

Зовсім інакше життя і інші
 розмови біля харчових крам-
 ниць, де довгими хвостами
 стоять змучені, збіднілі жінки
 і діти робітників, а також біля
 залізничних двірців, де товпи
 годичні і безробітних ждуть
 на придбання потягів з карто-
 плено і дровами. Ці двірці од-
 держали вже навіть назву "карто-
 пляних". Уже кілька годин
 перед приходом потягу, збира-
 ються там величезна товпа.
 Одні ждуть в надії, що куплять
 дещо дешенше, інші вишши
 зустрічати своїх відних і зна-
 юмих, щоб допомогти їм нести,
 а це інші в надії найти хви-
 леву роботу і одержати запла-
 ту картоплею. Жовті, висохлі
 жінки з дітьми в руках, не-
 суть комубудь мішки картоп-
 лі, і звичайно пристають що
 кілька кроків, але несуть,
 щоб одержати за це кілька
 галицьких картопель.

Ріша і дрова носить робіт-
 ники з жінками з поближких
 лісів, парків і державних са-
 дів, а поліція вже не в силі бо-
 ротися з цим. Від скрик ні-
 мецьких нуждарів заринув
 різкі-вовкі ліси і чудові сади.
 Голодні облігануть не тільки
 двірці, але й крамниці та пе-
 карні, щоб запастися хлібом,
 який кождого дня дозобіє.
 Голод виганяє на вулицю де-
 монстрантів, з чого часто бу-
 вують голодні бунти. В Франк-
 фурті, Кельні, Гамбурзі, Брем-
 ені і інших містах, не згаду-
 ючи вже про Берлі, де такі
 події дуже часті, поліція роз-
 правляється з голодними де-
 монстрантами бомбами і руш-
 янками.

Марна поміч, zorganizована
 в більших містах, незначна.
 Люде вмирають з голоду.
 Протягом одного тижня на пе-
 редмістях Берліна найдено 68
 трупів люде, що вмерли голо-
 дною смертю.

По вулицях час від часу
 "Армія спасення" (Salvation
 Army) роздає зупу з похідних
 кухонь. Слабі жінки, інваліди,
 сліпі старці і діти — всі тя-
 гнуться з далеких передмість,
 щоб одержати невелику ложку
 супу або каші.

Ще страшніші умовини ні-
 мецьких дітей. Діточа смерт-
 ність величезна. Нароховують
 тисячі померлих з голоду ді-
 тей. Діти робітників, немовля-
 та, частб довго не бачуть мо-
 лока. На дитину припадає 145
 літри, що рівняється двом на-
 персткам. Робітники не мо-

ПРОТИФАШІСТСЬКА ЛІГА.

Від довшого часу фашизм
 перестав бути тільки партійно-
 ю справою, але відноситься
 вже до загальної культури
 і всіх прав суспільства. У-
 мовини, які залпанували на
 Угорщині, в Болгарії, Італії,
 Іспанії і Баварії по захва-
 ченню там влади фашистами,
 переконали всіх люде, які лю-
 блять волю та поступ, що фа-
 шизм є не тільки, як говорив-
 ся, ворогом комунізму, але та-
 кож ворогом соціалістичного
 робітничого руху, ворогом ці-
 лой робітничої класу. Скрізь,
 де фашизм захватив владу, там
 при допоміж найбільш бруталь-
 них способів починає нищити
 він всі політичні організації ро-
 бітників, всі професійні спіл-
 ки, кооперативи, а навіть гру-
 пи молоді та дітей, які ведуть
 виключно освітню працю. Від-
 руйнівних ударів фашизму па-
 дуть робітничі секретаріати,
 робітничі доми, будинки сою-
 зів, склади кооператив, робіт-
 ничі читальні і клуби та куль-
 турно-освітні робітничі інсти-
 тутції; тисячі робітників том-
 ляться по тюрмах; сотні робіт-

ників розстріляні або просто
 замордовані. Але не тільки ро-
 бітничий клас паде жертвою
 фашизму. Падає теж демократія
 і ліній ліберальний рух. Де
 приходить до влади фашизм,
 там кінчиться всяка свобода.
 Сьогодні фашизм грозить ці-
 лому світові, а головно Німеч-
 чині. Заборона соціалістичної
 і демократичної преси в Баварії
 і постійне зростання реакції
 в цілій Німеччині, це ознака
 наступу фашизму.

В цей час фашизм представ-
 ляє міжнародну небезпеку, я-
 ку фінансують найчорніші ре-
 акціонери. Факти про це з
 кождим днем потверджують
 і заставляють більшу частину
 суспільности призадуматися
 глибше над способами оборо-
 ни перед фашистською небез-
 пекою. В Франції, Америці і
 Швеції протифашистські ор-
 ганізації створилися вже з членів
 соціалістичних робітничих партій,
 професійних спілок, коопе-
 ративних товариств і ради-
 калних буржуазних організа-
 цій.

Нині підписані члени-ініці-
 ятивного комітету звертаються
 сьогодні до всіх робітників і до
 всіх тих, що люблять свободу,
 до всіх поступових мужів і
 жінок, з горямим запитом
 підписати широкі і система-
 тичні освітні праці відносно
 характеру фашизму, а також
 про об'єднання всіх організа-
 цій і груп для енергійної спіль-
 ної боротьби проти фашизму.

Нині підписані члени комі-
 тету звертаються з закликом
 до всіх існуючих вже антифа-
 шистських організацій, і до тих,
 що починають творитися, об-
 єднатися з головним комітетом
 і порозумітися з ним відносно
 створення єдиного міжнарод-
 ного-протифашистського фрон-
 ту.

Всі листи треба посилати на
 адресу: The Initiatory Commit-
 tee for the Organizing of an In-
 ternational Anti-Fascist League,
 c/o Herr Brommert, Amsterdam,
 Prinzz Hendriksgade 10, Holland,
 Europe.

**Ініціативний Комітет для
 зорганізування Міжнародної
 Ліги до боротьби з фашизмом:**
 Klara Zetkin (Німеччина);
 Henri Guillemin, Romain Rol-
 land, Anatole France, Andre Mar-
 ty, (Франція); George Gross,
 Ernst Toller, G. G. L. Alexander,
 Max Barthel, Willy Muenzenberg,
 Dr. Leo Klaber, Wilhelm Her-
 zog, (Німеччина); Edo Fiqueni,
 Henriette Roland Holst, Brom-
 mert, (Голландія); Upton Sine-
 lair, (Америка); Ture Norman,
 Z. Honglund, Osear Samuelson,
 (Швеція); Willi Trostel, Fritz
 Platten, (Швайцарія); Eugen
 Ollansen, (Норвегія); Franz Ko-
 ritschoner, prof. Dr. Karl Gruen-
 berg (Відень, Австрія).

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 21. грудня 1905 р. страйк в
 Ростові на Дону.
- 22. грудня 1905 р. збройне
 повстання в Москві, яке скінчи-
 лось поразкою повстанців;
 вбитих і тяжко поранених бу-
 ло понад 1000 осіб.
- 22. грудня 1906 р. в Твері
 забито із револьвера гр. Ігна-
 тєва на земським зібранню.
- 22. грудня 1917 р. Централь-
 на Рада відмовилася зрівняти
 зносини з Каледнієм. Початок
 громадянської війни з Радою.
- 23. грудня 1917 р. другий
 зїзд Рад румунського фронту.
- 24. грудня 1917 р. викрито
 знову кадетів. Знайдено відоз-
 ву про необхідність утворення
 козацької диктатури.
- 25. грудня 1828 р. арештова-
 но в м. Липівці на Київщині К.
 Пестеля, відомого провідника
 "декабристів".
- 25. грудня 1917 р. обрання
 першого Всеукраїнського Цен-
 трального Виконавчого Комі-
 тету Рад і Народного Секрета-
 ріату України.
- 26. грудня 1825 р. виступ
 "декабристів" в Петрограді,
 з метою скинути самодержав-
 ство шляхом військового пе-
 ревороту.
- 27. грудня 1904 р. розпочав-
 ся величезний страйк на наф-
 тових промислах в Баку.